

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RKROS02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gyermekáldozatok viktimológiája
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Victimology of child victims
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1. 3 kredit
 - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** forenzikus gyermekvédelmi szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, Kriminológia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Barabás Andrea Tünde, egyetemi tanár, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
 - 8.1. Összes óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 0 (0 EA + 0 SZ + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 10 (10 EA + 0 SZ + 0 GY)
 - 8.2. heti óraszám – nappali munkarend: -
 - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy ismeretanyaga a gyermekkorúak és fiatalkorúak áldozattá válásának aspektusait öleli fel és részletesen kitér a rögzült életpálya kialakulásának kockázati tényezőire az elsődleges, a másodlagos és a harmadlagos szocializációs szintereken. A tananyag olyan gyermekkori életszakaszokat tárgyal, amelyben jól látható társadalmi felelősség fogalmazódik meg, valamint olyan szocializációs deficiteket elemez, amelyek a korai áldozattá válást, illetve a gyermekkori pre-devianciák előfordulását idézik elő. A tananyagában kiemelt figyelmet fordít az iskolai erőszak és az internetes megfélemlítés mintázatainak bemutatására és a gyermekkorúak áldozattá válásának megelőzésére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject covers aspects of child and youth victimisation and details the risk factors for the development of a fixed life course in the primary, secondary and tertiary socialisation settings. The curriculum addresses the stages of childhood in which there is a visible social responsibility and analyses the socialisation deficits, which lead to early victimisation and

the occurrence of pre-deviance. The curriculum focuses on patterns of school violence and cyberbullying and on preventing victimization in childhood.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Alaposan ismeri a kriminológia elméleti és gyakorlati kérdéseit (Beható kriminológiai ismeretekkel rendelkezik).

Képességei:

- Rutinszerűen alkalmazza a bűnüldözési tevékenységhez kapcsolódó átfogó fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, folyamatokat és eljárásokat.

Attitűdje:

- Nyitott a rendvédelem területén felmerülő problémák kutatáson alapuló megoldása iránt.
- Tiszteletben tartja az emberi értékeket.
- Feladatellátása során törekszik a megfelelő önkontroll, tolerancia, előítéletektől mentes gondolkodás és viselkedés tanúsítására, szolgálati érintkezései során tiszteletben tartja az alapvető emberi és állampolgári jogokat.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, különös tekintettel az ügyfelek iránti empátiára, a segítőkészre és az egyenlő bánásmódra. A vallási, etnikai és kulturális különbségeket tiszteli, toleráns magatartást tanúsít.

Autonómiája és felelőssége:

- Saját munkájával és tetteivel szemben önkritikus.
- A projektekben és csoportmunkában a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi, de elfogadja az együttműködés szükségességét is.
- Képes a bizalmon alapuló együttműködési viszony kialakítására.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- The theoretical and practical aspects of criminology (an extensive criminological knowledge).

Capabilities:

- Routinely apply the concepts, contexts, rules, processes and procedures related to law enforcement activities.
- Perform information gathering, analysis-evaluation, planning-organizing and decision-making tasks during the execution of basic law enforcement tasks.

Attitude:

- Be open to research-based solutions to problems in law enforcement, respect human value.

- Strive to keep self-control, show tolerance, and think and act without prejudice, as well as, respect fundamental human and civil rights during their service.
- Demonstrate commitment to high-quality professional work, with particular emphasis on towards customers, helpfulness and equal treatment.
- Respect religious, ethnic and cultural differences and exhibit tolerant behavior.

Autonomy and responsibility:

- Critique their own work and actions.
- Independently and responsibly accomplish assigned tasks in projects and teamwork, and also accepts the need for cooperation.
- Establish a cooperative relationship based on trust.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az áldozattá válás jellemzői gyermekkorban. Gyermekbántalmazás, családon belüli erőszak, iskolai erőszak (Morfológia, okság és bűnmegelőzés) / Characteristics of victimisation in childhood. Child abuse, domestic violence, school violence.

12.2. Gyermekbántalmazás és a gyermekvédelmi jelzőrendszer szerepe az áldozattá válás felismerésében (a gyermekbántalmazás szinterei és formái). / The role of the child protection referral system in identifying victimisation.

12.3. Körözés – eltűnés. Kapcsolódás a bűnözéshez (viktimizáció és kriminalizálódás). Az eltűnés helyei, okai, a körözés gyermekbarát követelményei / Wanted - disappearance. The link with crime (victimisation and criminalisation). Places and causes of disappearance, child-friendly requirements for wanted persons.

12.4. Az áldozattá válás speciális formái (online, cyberbullying,) / Specific forms of victimisation (online, cyberbullying).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév / tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. (legalább hat előadáson) részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, az aláírás megtagadását vonja maga után. A hiányzás a tanszékvezetővel való egyeztetést követően külön konzultációval pótolható a Kriminológia Tanszéken.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), a foglalkozások témájából beadandó dolgozat készítése a vizsgaidőszak kezdetéig egy a tantárgy során vizsgált kérdéskör kezeléséről saját munkahelyén: egy ügy kezelésének leírása, következtetések levonása az eljárás során alkalmazott módszerek erősségeiről, fejlesztendő területeiről. A beadandó dolgozat terjedelme: 4-6 oldal. A tantárgy sikeres teljesítésének feltétele a feladatok határidőre való elkészítése. Az oktató az alábbi szempontok mentén értékeli a beadott és előadott anyagot 1-5-ig terjedő skálán: szakmaiság, szaknyelv alkalmazása, felkészültség, tájékozottság, reflektivitás szintje.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése kollokvium – írásbeli vagy szóbeli vizsga a résztvevők számának függvényében. A Tanszék beszámoló felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. Amennyiben írásbeli vizsgadolgozat kerül kiírásra, értékelése szummatív: 0-50% - elégtelen, 51-70% - elégséges, 71-80% - közepe, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a félév végén a vizsga (Kollokvium) legalább elégséges mértékű teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Barabás A. Tünde (szerk.): Alkalmazott kriminológia. Budapest: Dialog Campus Kiadó, 2020. ISBN: 9789635312412
2. Kiss Tibor: Agresszió a cybertérben. Budapest: Nemzeti Közszerológati Egyetem Közigazgatási és Továbbképzési Intézet, 2018. ISBN: 9789634981367
3. Németh Zsolt: A gyermekek és fiatalokúak kriminológijája In: Barabás A. Tünde (szerk.): Kriminológia MA. Budapest: Dialóg Campus Kiadó, 2020. 77-95. ISBN: 9789635311774

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Barabás A. Tünde: Áldozatok és igazságszerológáltatás. Budapest: OKRI, 2014. ISBN: 978-963-89468-5-0
2. Borbíró Andrea- Gönczöl Katalin - Kerecsi Klára – Lévy Miklós (szerk.): Kriminológia. Budapest: Wolters Kluver, 2016. ISBN:9789632956053

3. Kiss Tibor – Parti Katalin – Prazsák Gergely: Cyberdeviancia. Budapest: Campus Dialóg Kiadó, 2019. ISBN: 9786155945359
4. Solt Ágnes: Hogyan veszélyeztetjük a gyermekeinket. Ügyészek Lapja 2022/5-6. 87-95.

Budapest, 2024. május 06.

Prof. Dr. Barabás Andrea Tünde s.k.
egyetemi tanár, tanszékvezető
tantárgyfelelős